

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา ระบบเกษตรพันธสัญญา

พ.ศ. 2560

แนะนำ ระบบเกษตรพันธสัญญา

ระบบการผลิตผลหรือบริการทางการเกษตรที่เกิดขึ้นจากสัญญาระหว่าง
ผู้ประกอบการกิจการทางการเกษตร กับ บุคคลธรรมดา
ซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรมตั้งแต่สิบรายขึ้นไป
หรือกับองค์กรทางการเกษตรที่มีกฎหมายรองรับ
โดยผู้ประกอบการกิจการเกษตรเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตด้วย

สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนา ระบบเกษตรพันธสัญญา
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์ 0-2281-5955 ต่อ 354 โทรสาร 0-2282-4022
E-mail : moaccontractfarming@gmail.com

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา

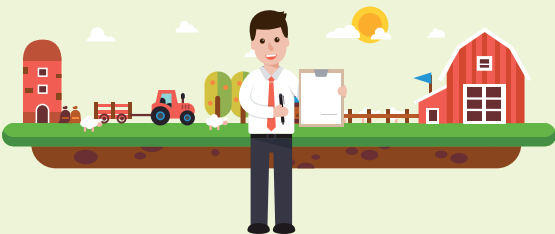
ระบบเกษตรพันธสัญญา

พ.ศ. 2560

1 การจัดแจ้งผู้ประกอบการกิจการเกษตร

- ผู้ประกอบการกิจการเกษตรแจ้งการประกอบธุรกิจ หรือยกเลิกการประกอบธุรกิจ ต่อสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำทะเบียนผู้ประกอบการกิจการเกษตรและเปิดเผยให้ประชาชนตรวจสอบได้

2 การทำสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา

- ให้ผู้ประกอบการกิจการเกษตรจัดทำเอกสารสำหรับการซื้อขาย และร่างสัญญาให้เกษตรกรทราบล่วงหน้า และเอกสารสำหรับการซื้อขายถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา
- ผู้ประกอบการกิจการเกษตรต้องส่งสำเนาเอกสารสำหรับการซื้อขายให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- เอกสารสำหรับการซื้อขาย และสัญญาที่ต้องมีรายละเอียดตามที่ พ.ร.บ. กำหนด
- ถ้าสัญญาที่ทำไม่มียรายละเอียดตามที่กำหนด เกษตรกรมีสิทธิเลือกเพิ่มรายละเอียดในสัญญา หรือจะบอกเลิกสัญญาก็ได้
- ข้อตกลงหรือเงื่อนไขที่ไม่เป็นธรรมหรือเอาเปรียบคู่สัญญาไม่มีผลใช้บังคับ
- ห้ามแบ่งสัญญาเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เข้าลักษณะสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา
- ห้ามบอกเลิกสัญญาด้วยเหตุผลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ หรือภาวะตลาดเปลี่ยนแปลงไปยกเว้นกรณีมีข้อตกลงข้อยกเว้นให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งอย่างเป็นธรรม

3 กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

- กำหนดให้มีกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เพื่อแก้ไข ปัญหาและระงับข้อพิพาทที่เกิดจากสัญญา
- ห้ามดำเนินการใด ๆ ที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่อีกฝ่าย ในระหว่างการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

4 การเปรียบเทียบปรับ

กำหนดโทษปรับทางอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์ 0-2281-5955 ต่อ 354 โทรสาร 0-2282-4022
E-mail : moaccontractfarming@gmail.com

กลไกการดำเนินงานตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา

ระบบเกษตรพันธสัญญา

พ.ศ. 2560

1 การจดทะเบียนผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตร

ผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตรแจ้งประกอบธุรกิจในระบบเกษตรพันธสัญญา (ม.16)

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำทะเบียนผู้ประกอบธุรกิจ

กรณีจะเลิกกิจการให้แจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ม.18)

และเปิดเผยให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ (ม.17)

2 การทำสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา

ส่งเอกสารสำหรับการชื้อชวนและร่างสัญญาให้เกษตรกร (ม.20)

ผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตรจัดทำเอกสารสำหรับการชื้อชวนและร่างสัญญา (ม.20)

เกษตรกรตรวจสอบทะเบียนผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตร

ส่งสำเนาเอกสารสำหรับการชื้อชวนให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้ในการตรวจสอบ (ม.20)

เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเข้าทำสัญญา

เกษตรกรศึกษาข้อมูลเอกสารสำหรับการชื้อชวนและร่างสัญญาก่อนเข้าทำสัญญา

เกษตรกรตัดสินใจเข้าทำสัญญา

ผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตรจัดทำสัญญา - มีรายละเอียดสัญญาตาม ม. 21 - ส่งสัญญาฉบับให้เกษตรกร ตาม ม.21

- ห้ามแบ่งสัญญาและกระทำการอื่นใดตาม ม. 25 - ไม่กำหนดข้อตกลงหรือเงื่อนไขในสัญญาที่ไม่เป็นธรรม ตาม ม.26

3 กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

เกษตรกรดำเนินการผลิตผลิตผลและบริการทางการเกษตรตามสัญญา

ผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตรสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้เกษตรกรหรือมีส่วนร่วมในการผลิต

เกษตรกรได้รับสัญญาฉบับในวันทำสัญญา

ถ้าคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประสงค์จะใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทให้คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายเข้าสู่การไกล่เกลี่ย

คณะกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

4 การเปรียบเทียบปรับ

กรณีคู่สัญญาตกลงกันได้ให้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความ (ม.37)

กรณีตกลงกันไม่ได้ ให้จำหน่ายข้อพิพาทและคู่สัญญามีสิทธินำข้อพิพาทไปสู่กระบวนการของอนุญาโตตุลาการหรือนำคดีไปสู่ศาล (ม.37)

คณะกรรมการเปรียบเทียบดำเนินการเปรียบเทียบปรับกรณีกระทำผิดตาม พ.ร.บ.

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรพันธสัญญาจัดทำประกาศรายละเอียดการฝ่าฝืน พ.ร.บ. หรือพฤติกรรมเอาเปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรมให้ประชาชนทราบ

คู่สัญญากระทำการฝ่าฝืน พ.ร.บ. ในระหว่างการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทต้องระวางโทษปรับ (ม.39)

กรณีผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตร - ไม่จดทะเบียนประกอบธุรกิจ - ไม่แจ้งเลิกประกอบธุรกิจ - ไม่ส่งเอกสารสำหรับการชื้อชวน - ไม่ส่งสัญญาให้เกษตรกร หรือทำการแบ่งสัญญาต้องระวางโทษปรับ (ม.38)

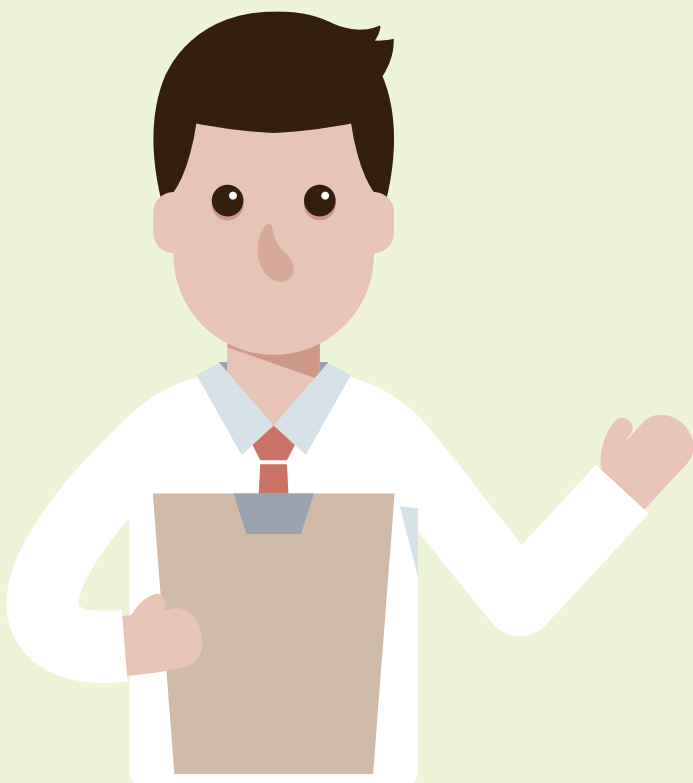

บทบาทหน้าที่ของ

ผู้ประกอบการธุรกิจทางการเกษตร

ผู้ประกอบการธุรกิจทางการเกษตร

บุคคลซึ่งประกอบธุรกิจการผลิต แปรรูป จำหน่าย หรือส่งออกผลิตผลทางการเกษตร หรือให้บริการด้านระบบการผลิตสินค้าหรือปัจจัยการผลิตทางการเกษตรในระบบเกษตรพันธสัญญา

ข้อปฏิบัติ / สิทธิ / หน้าที่

การแจ้งประกอบธุรกิจทางการเกษตร

- ต้องแจ้งการประกอบธุรกิจต่อสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก่อนเริ่มประกอบกิจการ
- กรณีมีการประกอบธุรกิจอยู่ก่อนแล้ว ให้แจ้งการประกอบธุรกิจภายใน 30 วันนับแต่วันที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้ง
- ต้องแจ้งยกเลิกประกอบธุรกิจล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วันก่อนเลิกประกอบกิจการ

เอกสารสำหรับการขี้นวน และร่างสัญญา

- ต้องจัดทำเอกสารสำหรับการขี้นวน และร่างสัญญาให้เกษตรกรทราบล่วงหน้า
- ต้องส่งสำเนาเอกสารสำหรับการขี้นวนให้กับสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การทำสัญญา

- การทำสัญญาจะต้องมีข้อมูลรายละเอียดตามที่ พ.ร.บ. กำหนด ต้องส่งมอบสัญญาคู่ฉบับให้กับเกษตรกรในวันทำสัญญา
- การทำสัญญาที่มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม หรือสิ่งแวดล้อมต้องทำตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

- กรณีมีข้อพิพาทจากสัญญามีสิทธิร้องขอให้เข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

ข้อห้าม

- ห้ามแบ่งสัญญาหรือกระทำการอื่นใดเพื่อให้การทำสัญญาไม่เข้าลักษณะของสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา
- ต้องไม่กำหนดข้อตกลงหรือเงื่อนไขในสัญญาที่ไม่เป็นธรรมเอาเปรียบ หรือจำกัดสิทธิคู่สัญญา ตามที่ พ.ร.บ. กำหนด
- ห้ามดำเนินการใดๆ ที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่อีกฝ่ายในระหว่างการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์ 0-2281-5955 ต่อ 354 โทรสาร 0-2282-4022
E-mail : moaccontractfarming@gmail.com

บทบาทหน้าที่ของ

เกษตรกร

เกษตรกร

- บุคคลธรรมดาซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรม
- สหกรณ์การเกษตรหรือกลุ่มเกษตรกร ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์
- วิชาชีพชุมชนหรือเครือข่ายวิชาชีพชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

สิทธิ

- มีสิทธิได้รับสัญญาคุ้มภัยในวันทำสัญญา
- มีสิทธิเลือกที่จะให้เพิ่มความในสัญญาให้ครบถ้วน หรือจะบอกเลิกสัญญา ในกรณีสัญญาไม่มีความชัดเจน หรือไม่มีรายละเอียดสาระสำคัญในสัญญาที่ครบถ้วน ตามที่ พ.ร.บ. กำหนด
- มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท กรณีมีข้อพิพาทจากการปฏิบัติตามสัญญา

ข้อห้าม

- ห้ามดำเนินการใดๆ ที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่อีกฝ่าย ในระหว่างการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์ 0-2281-5955 ต่อ 354 โทรสาร 0-2282-4022
E-mail : moaccontractfarming@gmail.com

บทบาทหน้าที่ของ

ภาครัฐ

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา

มีอำนาจหน้าที่ ในการกำหนดนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญาให้เป็นธรรมอย่างยั่งยืน รวมทั้ง ออกประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ ตามที่ พ.ร.บ. กำหนด

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

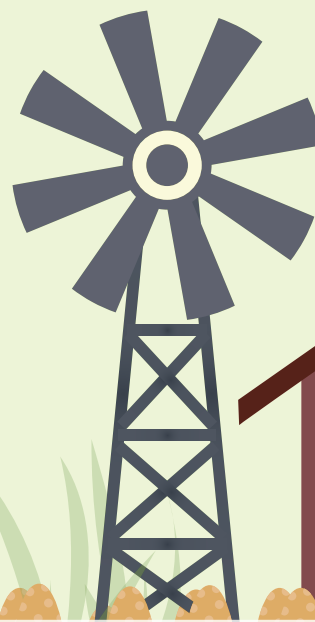
ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ สนับสนุนการดำเนินงานของ คณะกรรมการใกล้เคียง ข้อพิพาท และคณะกรรมการเปรียบเทียบ รวมทั้ง ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ พ.ร.บ. กำหนด

คณะกรรมการใกล้เคียงข้อพิพาท

คณะกรรมการใกล้เคียงข้อพิพาทกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการใกล้เคียงข้อพิพาทประจำจังหวัด ทำหน้าที่พิจารณาใกล้เคียงข้อพิพาทจากสัญญาที่เกิดขึ้นในพื้นที่

คณะกรรมการเปรียบเทียบ

ทำหน้าที่เปรียบเทียบความผิดตาม พ.ร.บ. นี้ โดยกำหนดให้มีในเขตกรุงเทพมหานคร และในส่วนภูมิภาค ตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด

สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์ 0-2281-5955 ต่อ 354 โทรสาร 0-2282-4022
E-mail : moaccontractfarming@gmail.com

ประโยชน์ที่ได้รับ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา ระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. 2560

1 ส่งเสริมและพัฒนา ระบบเกษตรพันธสัญญา ให้เป็นธรรมอย่างยั่งยืน

- มีกฎหมายรองรับและคุ้มครองการทำสัญญา เพื่อให้ระบบเกษตรพันธสัญญาเติบโตอย่างเป็นธรรม
- สร้างความร่วมมือและพัฒนาศักยภาพในการผลิตผลหรือบริการทางการเกษตรระหว่างเกษตรกร ผู้ประกอบการธุรกิจทางการเกษตร และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- เกิดการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งในภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรของประเทศได้อย่างยั่งยืน

2 คุ้มครองคู่สัญญาในการทำสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา

- ป้องกันและแก้ไขปัญหาการโฆษณาชวนเชื่อและชี้ชวนเกินจริงเพื่อให้เกษตรกรเข้าทำสัญญา
 - มีมาตรการช่วยให้คู่สัญญารับทราบข้อมูลในสัญญาที่สำคัญ และมีความสมบูรณ์ในทางปฏิบัติ และลดโอกาสที่จะเกิดข้อพิพาทขึ้น
- คู่สัญญาได้รับความคุ้มครองกรณีสัญญาที่มีสาระในลักษณะเลือกปฏิบัติ หรือการให้ใช้สิทธิตามกฎหมาย โดยไม่สุจริตและไม่เป็นธรรม มีผลทำให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งปฏิบัติหรือรับภาระเกินกว่าสมควร

3 ลดความขัดแย้งที่เกิดจากการทำสัญญา ในระบบเกษตรพันธสัญญา

- การแก้ไขปัญหาข้อพิพาทมีความรวดเร็วและยืดหยุ่นกว่ากระบวนการระงับข้อพิพาทในศาล
- ช่วยลดการนำคดีขึ้นสู่ศาลและลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับคู่สัญญาในการฟ้องร้องดำเนินคดีในศาล
 - มีมาตรการคุ้มครองคู่สัญญาระหว่างกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนา ระบบเกษตรพันธสัญญา
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์ 0-2281-5955 ต่อ 354 โทรสาร 0-2282-4022
E-mail : moaccontractfarming@gmail.com